

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de Sacramentis in genere, de Baptismo, de Confirmatione, de
Eucharistia, de Pœnitentia, de Extrema-Vnctione, de Ordine & de
Matrimonio

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniae Agrippinae, 1671

§. I. Præmittitur quod apud omnes est certum, & referuntur sententiæ,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77185](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77185)

spirituales oculos, singulari & aperto intuitu fulgore ample.

ARTICULUS PRIMUS.

In quo essentialiter consistat sacramentum Eucharistiae, & pro quo supponat?

§. I.

Præmittitur quod apud omnes est certum, & referuntur sententia.

1. Eucharistiam esse verum & proprium novæ legis sacramentum, ut certum & indubitatum supponimus: licet enim hoc nomine in Scriptura non appelleretur, ex ipsa tamen aperte colligitur, convenire Eucharistiae quicquid ad rationem sacramenti pertinet; nimirum esse signum sensibile, à Christo permanentiter institutum, ad significandam & efficiendam gratiam. Dicit enim Joan. 6. *Panis quem ego dabo, caro mea est pro mundi vita.... Qui manducat hunc panem, vivet in æternum. Nisi manducaveritis carnem filii hominis, & biberitis ejus sanguinem, non habebitis vitam in vobis.* Ubi nomine panis aliquid sensibile designatur, & per vitam, ipsa gratia, quæ est vita spiritualis animæ, significatur. Constante autem & permanenti usque ad mundi finem institutam fuisse, significavit Christus Lucæ 22. quando post consecrationem addidit: *hoc facite in meam commemorationem.* Quod interpretans Paulus 1. ad Corinthios 11. *Quotiescumque (inquit) manducabitis Panem hunc, & calicem biberitis, mortem Domini annuntiabitis, donec veniat, in fine sæculorum, ad mundum judicandum.* Ergo ex Scriptura evidenter colligitur, Eucharistiam esse verum & proprium novæ legis Sacramentum. Quod ita manifestum est, ut Vazquez hic disputatione 167. cap. 1. fusè contendat, nullum hæreticum in speciali negasse Eucharistiam esse sacramentum; licet plures malè senserint de reali præsentia Christi in ea. Imò addunt aliqui ipsum Mahometum cap. 4. Alcorani fateri, hoc sacramentum esse veneratione dignum, ut notat Præteolus libro 11. verbo *Mahometes* prope finem nulla ergo de hujus sacramenti existentia est inter Catholicos controversia: sed gravis difficultas est in explicando, in quo consistat formaliter. Ratio dubii est, quia in hoc sacramento multa concurrunt, scilicet species consecrata, verba quibus consecratur corpus Christi sub speciebus contentum, usus seu sumptio de quibus dubitari potest, utrum pertineant ad essentiam hujus sacramenti, vel in quo ex illis consistat?
2. In primis enim hæretici nostri temporis, Lutherani scilicet, Zvingliani, & Calvinistæ, existimant hoc sacramentum non consistere in aliqua re permanente, sed in solo usu, seu sumptione; ita quod sicut aqua in Baptismo non habet rationem sacramenti, nisi quando actu applicatur, ita (inquirunt) panis Eucharisticus non habet rationem sacramenti, nisi quando actu manducatur, non verò quando convertitur in paxide.
3. Ex Catholicis verò, qui universaliter tenent hoc sacramentum in aliqua re permanente consistere, Aureolus apud Capreolum in 4. dist. 8. artic. 2. docere videtur, sumptionem esse partem integrantem hujus sacramenti, eo modo quo satisfactio est pars integralis sacramenti Pœnitentia.

Alti vero, ut Cornelio, Delugo, & Bernaldo cent consecrationem, seu actionem qua panis & vinum in corpus & sanguinem Christi convertitur, intrinsecè & essentialiter concurrere ad constitutionem sacramenti Eucharistiae.

Demum inter Thomistas & Recentiores controversia est, an corpus & sanguis Christi in rebus pertineant ad constitutionem sacramenti Eucharistiae, vel solum in obliquo, & de connotato. Alii enim, Suarez, Vazquez, Sylvius, & alii, & docent sacramentum Eucharistiae esse quoddam compositum resultans ex speciebus consecrata & corpore Christi in eis contento; ita quod Eucharistia etiam in rebus pertineat seu concurrat ad hoc sacramentum constituendum. Thomistæ vero aliter pro speciebus consecratis, in obliquo tamen & de connotato importare corpus Christi ut contentum; consecrationem ut actionem per quam efficitur, seu conficitur, & ipsam sumptionem, ita quod aliquid ad quod ordinatur, ita quod ordinatur ad ista sic essentialis huic sacramento, non tamen componatur ex illis, tanquam ex partibus essentialibus, aut integralibus.

§. II.

Rejicitur alius sententia, vera statuitur.

Dico primò: Sacramentum Eucharistiae in solo usu seu sumptione non consistere. Conclusio est certa de fide, & definita in Tridentino sessione 13. Can. 3. hi verbis: *si quis dixerit peracta consecratione in admirabili Eucharistia sacramento, non esse corpus & sanguinem Domini nostri Jesu Christi, sed tantum in usu, dum sumitur, non autem ante, vel post, & in hostiis separatis consecratis, quæ post communionem referuntur, vel supersunt, non remanere verum corpus Domini, anathema sit.* Et cap. 3. sic ait: *Item Eucharistia excellens & singulare reperitur, quod reliqua sacramenta tunc primum sacrificandæ vim habent, cum quis illis utitur; at in Eucharistia ipse sanctitatis author ante usum est. Unde enim Eucharistiam de manu Domini ipsi susceperant, cum verè tamen ipse assumeret, corpus suum esse quod præbebat. & semper hæc fides in Ecclesia Dei fuit, statim post consecrationem, verum Domini nostri corpus, verumque ejus sanguinem, sub panis & vini specie, una cum ipsius anima, & Divinitate existere.* Quibus verbis Concilium hanc rationem infundit, quæ probatur primo nostra conclusio, quando verum esse sacramentum Eucharistiae, quando verum illi adesse corpus & sanguinem Christi. Sed ante usum & sumptionem, verum est in Eucharistia corpus & sanguinem Christi contineri: Ergo ante usum & sumptionem, est Eucharistia sacramentum. Major patet, hæretici enim, præsertim Lutherani & Zvingliani, ideo volunt hoc sacramentum consistere in solo usu, quia existimant tunc tantum in eo esse corpus & sanguinem Christi. Minor vero sic ostenditur. Tunc aderat in nocte, tunc corpus Christi, quando hæc verba prolata sunt: *Hoc est corpus meum*; si enim tunc non adfuit, hæc tota propositio fuisset falsa, & Christus mendacium protulisset. Sed antequam comedere & biberetur, Christus protulit illa verba: Ergo erat præfens ante sumptionem, & consequenter etiam modo quando proferuntur verba à Sacerdote.